

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 116/21
21.7.2022.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., кога заступа пуномоћник Милан Јакшић, адвокат из Београда, Костолачка 15, против туженог Друштва за новинско издавачку делатност “Dan Graf” д.о.о. из Београда, Алексе Ненадовића 10, кога заступа пуномоћник Круна Савовић, адвокат из Београда, Македонска 30, ради заштите ауторског права и накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 290/19 од 11.03.2021. године, у седници одржаној дана 21.07.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П4 290/19 од 11.03.2021.године у делу става трећег изреке којим је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторских дела-фотографија тужиоца, ближе означених у том делу изреке, без назначења имена или псеудонима аутора, исплати износ од 315.000,00 динара, односно 15.000,00 динара по саопштавању, са законском затезном каматом почев од 11.03.2021.године до исплате, као и у делу става четвртог изреке којим је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторских дела-фотографија тужиоца, ближе означених у том делу изреке, у непотпуној форми, исплати износ од 285.000,00 динара, односно 15.000,00 динара по саопштавању, са законском затезном каматом почев од 11.03.2021.године до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П4 290/19 од 11.03.2021.године у преосталом делу става трећег и четвртог изреке изреке, тако што се **ДЕЛИМИЧНО ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да се обавезе тужени Друштво за новинско издавачку делатност “Dan Graf” д.о.о. да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем

ауторских дела-фотографија тужиоца, ближе означених у ставу трећем и четвртном изреке, без назначења имена или псеудонима аутора, исплати износ од још 315.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.03.2021.године па до исплате, а на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторских дела – фотографија тужиоца, ближе означених у том делу изреке, у непотпуној форми, за износ од још 285.000,00 динара, са законском затезном каматом од 11.03.2021.године до исплате.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П4 290/19 од 11.03.2021.године у делу става првог изреке којим је утврђено да је тужени повредио ауторска права тужиоца тако што је на интернет сајту www.danas.rs дана ...године јавно саопштио ауторско дело тужиоца-фотографију “...” у непотпуној форми и данагодине јавно саопштио ауторско дело тужиоца-фотографију “...” у непотпуној форми.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П4 290/19 од 11.03.2021.године у преосталом делу става првог изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба туженог изјављена против става петог и шестог изреке пресуде Вишег суда у Београду П4 290/19 од 11.03.2021.године.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу седмом изреке наведене пресуде, тако што се обавезује тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 115.600,00 динара са законском затезном каматом од извршности па до исплате, у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 290/19 од 11.03.2021.године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужени повредио ауторска права тужиоца на начин ближе описан у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да суд обавезе туженог да му накнади имовинску штету због повреде ауторског права јер је на интернет сајту www.danas.rs повредио имовинска права тужиоца, на начин и у износима ближе означеним у наведеним делу изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторских дела тужиоца, без назначења имена или псеудонима аутора исплати износ од 630.000,00 динара, односно 30.000,00 динара по саопштавању, са законском затезном каматом почев од 11.03.2021.године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторских дела тужилаца, ближе означених у изреци, у непотпуној форми исплати износ од 570.000,00 динара, односно 30.000,00 динара по саопштавању, са законском затезном каматом почев од 11.03.2021.године до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца

приликом јавног саопштавања, као и члана 17 истог закона, који предвиђа право на заштиту интегритета дела аутора које је између осталог објављено у измењеној и непотпуној форми а што је у конкретном случају и учињено, те је нашао да тужиоцу припада накнада неимовинске штете због повреде његових моралних ауторских права. Ценећи све околности из члана 200 Закона о облигационим односима, првостепени суд је закључио да правичну новчану накнаду за претрпљену неимовинску штету, тужиоцу припада износ од 30.000,00 динара за сваку појединачну повреду моралних права тужиоца као аутора. На досуђене износе накнаде тужиоцу је признато и право на законску затезну камату почев од дана пресуђења, када је штета утврђена, па до коначне исплате у складу са чланом 277 ЗОО

Преко досуђених износа из става трећег и четвртог изреке, првостепени суд је у ставу петом и шестом изреке, преко досуђеног износа од 630.000,00 динара до траженог износа од 1.050.000,00 динара, а на име накнаде нематеријалне штете због повреде моралних права аутора са јавним саопштавањем фотографија без означања имена или псеудонима аутора, као и преко досуђеног износа од 570.000,00 динара до траженог износа од 950.000,00 динара, на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права и јавним саопштавањем фотографија у непотпуној форми, одбио тужбени захтев налазећи да је превисоко постављен и не одговара значају повређеног добра и циљу коме накнада нематеријалне штете служи а у смислу одредбе члана 200 став 2 Закона о облигационим односима.

По налажењу овог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, када је закључио да је тужени повредио ауторска права тужиоца, тако што је неовлашћено саопштио напред означена ауторска дела-фотографије тужиоца, без навођења имена аутора дела и у непотпуној форми, иако је овакав облик јавног саопштавања дела технички то омогућавао.

Жалбом туженог се заправо анализира садржина изведених доказа и оцена изведених доказа првостепеног суда у побијаном делу, што је по налажењу овог суда, без утицаја на другачију одлуку у овој парници, с обзиром да је првостепени суд дао јасне разлоге о томе које чињенице сматра доказаним, правилно ценећи изведене доказе, па другостепени суд не налази било какву сумњу у правилност утврђеног чињеничног стања до којег је првостепени суд дошао на основу слободног судијског уверења, савесном и брижљивом оценом свих изведених доказа.

Жалбеним наводима којима тужени указује да су предметне фотографије достављене туженом званичним мејлом ЈП “Поште Србије” у коме је запослен тужилац, ради даљег јавног саопштавања, нису од утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари, јер ова чињеница не ослобођа туженог обавезе на накнаду штете због повреде ауторских права тужиоца. Тужиоцу припада ауторско-правна заштита, потпуно независно од чињенице на који начин и у којој форми је тужени дошао у посед фотографија, јер њихово јавно саопштавање без означања имена или псеудонима аутора и у непотпуној форми у дневном листу чији је тужени издавач, јесте основ одговорности туженог. Без значаја је указивање у жалби на садржину члана 98 -101 Закона о ауторским и сродним правима (“Службени гласник РС”, бр.104/2009...66/2019), с обзиром да се наведене одредбе тичу односа аутора са

послодавцем у погледу имовинског искоришћавања дела, као и обавезе послодавца да означи име, псеудоним или знак аутора приликом коришћења дела створеног у радном односу, док се тиме не може искључити одговорност туженог у односу на повреду моралних права аутора.

Супротно наводима жалбе, правилно је цењена чињеница да се тужилац бави фотографијом професионално, без обзира што је код ЈП “Поште Србије”, запослен на позицији сарадник у функцији управљања кадровима и корпоративне одговорности, Сектор за корпоративни маркетинг и одговорност, Служби за корпоративни маркетинг, код утврђене чињенице да тужилац заједно са осталим запосленима обавља послове за потребе фотодокументовања вести и догађаја у предузећу ЈП “Поште Србије” у оквиру редовних радних задатака и да је тужилац аутор предметних фотографија. Осим тога, према правилном утврђењу првостепеног суда, тужилац се професионално бави фотографисањем и ван радног времена, излагао је самостално и колективно а круна његовог рада је фотографисање рата на Косову. Без значаја је и указивање жалбе да тужилац није члан УЛУПУДС-а, јер је ауторскоправна заштита независна од чланства у струковном удружењу.

Из изнетих разлога, применом члана 390 одлучено је као у ставу првом и четвртом изреке.

Међутим, приликом доношења одлуке у делу става првог изреке побијане пресуде, којим је утврђено да је тужени повредио ауторска права тужиоца тако што је на интернет сајту www.danas.rs дана ...године јавно саопштио ауторско дело тужиоца-фотографију “...” у непотпуној форми и дана ... године јавно саопштио ауторско дело тужиоца-фотографију “...” у непотпуној форми, првостепени суд је прекорачио тужбени захтев, на шта садржина жалбе туженог основано указује, због чега је применом члана 393 став 1 ЗПП, одлучено као у ставу трећем изреке.

Такође, по налажењу Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право приликом одмеравања правичне новчане накнаде тужиоцу, због повреде његових моралних права, као аутора које се огледају у јавном саопштавању фотографије као ауторског дела тужиоца без назначења његовог имена или псеудонима, те објављивања фотографије у непотпуној и измењеној форми.

Одредбом члана 200 Закона о облигационим односима прописано је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству. Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Полазећи од наведене материјално-правне одредбе, имајући у виду правилно и потпуно утврђено чињенично стање у првостепеном поступку, по налажењу Апелационог суда, правична новчана накнада нематеријалне штете за сваки од облика повреде моралних права тужиоца, као аутора предметних фотографија, преко износа од по 15.000,00 динара за свако објављивање, погодвало би тежњама које нису спојиве са сврхом којој накнада служи, ценећи све околности од којих зависи висина накнаде нематеријалне штете, као моралне сатисфакције. Осим тога, само утврђење повреде од стране суда у ставу првом изреке првостепене пресуде, представља у извесном смислу сатисфакцију за повреду моралних права аутора.

Применом члана 394 тачка 4 ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке пресуде.

Како је првостепена пресуда делимично преиначена, то је овај суд одлучујући о трошковима поступка у смислу члана 165, 153 и 154 ЗПП, признао тужиоцу нужне трошкове за вођење ове парнице, а према вредности предмета спора са којом је успео и то на име награде за рад адвоката за састав тужбе и образложеног поднеска по 9.000,00 динара, за заступање на два одржана рочишта по 10.500,00 динара и једном неодржаном рочишту 6.000,00 динара, што са трошковима судске таксе на тужбу и одлуку од по 35.300,00 динара, чини укупан износ трошкова од 115.600,00 динара, применом АТ и ТТ важеће у време доношења побијане одлуке.

Тужиоцу не припада увећање од 100% за предузете парничне радње од стране пуномоћника, јер се у конкретном случају не може сматрати да постоји кумулација тужбених захтева која би водила увећању трошкова награде за рад адвоката, с обзиром да сви тужбени захтеви произлазе из истог чињеничног основа.

Због наведеног, применом члана 401. тачка 3. ЗПП, одлучено је као у ставу шестом изреке.

С обзиром да туженом, сразмерно успеху у другостепеном поступку припадају трошкови награде за рад адвоката на име састава жалбе у износу од 18.000,00 динара, те је суд применом члана 165. Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу седмом изреке.

**Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**